

LIFE08 INF/GR/00581

Promoting Sustainable Production and Consumption Patterns:

The Example of Olive Oil

MID-TERM REPORT

Appendix 7

ACTION PLAN FOR PROMOTING ECO-FRIENDLY OLIVE OIL PRODUCTION

Prepared by the
Technical University of Crete

Financial support from the EC financial
instrument for the environment

LIFE+ Information and Communication

Πλάνο Ενεργειών για την Προώθηση της Οικολογικής

Παραγωγής Ελαιολάδου

στα πλαίσια του προγράμματος INFOIL

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Εισαγωγή.....	- 3 -
2.	Υφιστάμενη Κατάσταση Παραγωγής και Κατανάλωσης Ελαιολάδου.....	- 4 -
3.	Στόχοι του Πλάνου Ενεργειών	- 8 -
4.	Η Συμβουλευτική Επιτροπή και ο ρόλος της.....	- 9 -
4.1	Σύσταση	- 9 -
4.2	Λειτουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής	- 10 -
4.3	Ρόλος μελών Συμβουλευτικής Επιτροπής.....	- 10 -
5.	Κοινά προβλήματα στην προώθηση των οικολογικών προϊόντων / λαδιού	- 13 -
6.	Κεντρικοί άξονες πλάνου ενεργειών	- 15 -
6.1	Άξονας 1: Ενημέρωση αποδεκτών - στόχων προγράμματος	- 15 -
6.1.1	Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες	- 16 -
6.1.2	Μέτρο 1.2: Περιοδικά – Ενημερωτικά Δελτία – Βιβλία	- 21 -
6.1.3	Μέτρο 1.3: Ενέργειες συνεργασίας	- 23 -
6.1.4	Μέτρο 1.4: Ενέργειες δημοσιότητας	- 26 -
6.2	Άξονας 2: Εκπαίδευση παραγωγών – καλλιεργητών	- 29 -
6.3	Άξονας 3: Δράσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων.....	- 30 -
7.	Παρακολούθηση Πλάνου Ενεργειών	- 32 -

1. Εισαγωγή

Τα προϊόντα έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον στη διάρκεια όλου του κύκλου ζωής τους: από την εξαγωγή των πρώτων υλών μέχρι και την τελική τους διάθεση. Ένα εργαλείο αποτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον κύκλο ζωής του προϊόντος είναι η Ανάλυση Κύκλου Ζωής (ΑΚΖ). Στην Διάσκεψη Κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ το 2002, εισήχθη το θέμα της Βιώσιμης Παραγωγής και Κατανάλωσης ως ένα σύνολο πολιτικών στην κατεύθυνση της αλλαγής των μη βιώσιμων προτύπων ζωής. Η βαθύτερη συλλογιστική πίσω από την σταδιακή υιοθέτηση πολιτικών για την βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, είναι η δημιουργία μιας "πράσινης αγοράς, ευαίσθητων και οικολογικά ενεργών καταναλωτών, οι οποίοι δημιουργώντας ζήτηση σε πράσινα προϊόντα,, θα μπορούσαν με την αγοραστική τους δύναμη να οδηγήσουν την αγορά σε παραγωγή φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων,

Το παρόν έργο χρησιμοποιώντας ως πιλοτικό παράδειγμα το ελαιόλαδο, του οποίου η Ελλάδα αποτελεί από τους σημαντικότερους παραγωγούς, θέλει να αναδείξει τα οφέλη από την παραγωγή και κατανάλωση οικολογικών προϊόντων.

Τα οικολογικά ή βιολογικά προϊόντα είναι προϊόντα που η παραγωγή τους στηρίχθηκε σε φυσικές διεργασίες και έχουν τις λιγότερες δυνατές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον κύκλο ζωής τους. Αυτό μπορεί να σημαίνει για παράδειγμα χρησιμοποίηση εναλλακτικών, προς τα χημικά, μεθόδων αντιμετώπισης εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων (όχι χρήση συνθετικών φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων), καθώς και τεχνικών παραγωγής, όπως η εναλλαγή των καλλιεργειών, η ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων, η χρήση, κατά το δυνατόν, ιθαγενών φυλών ζώων και φυτών, η φυσική διατροφή, η ελεύθερη και υγιεινή βόσκηση, κ.α. Η εφαρμογή της ΑΚΖ στον κύκλο ζωής του ελαιολάδου έχει αναδείξει τους τομείς εκείνους οι οποίοι έχουν τις σοβαρότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον, αλλά έχει βοηθήσει και στην εξεύρεση λύσεων ώστε να προληφθούν και να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις αυτές. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο να κοινοποιήσει αυτά τα αποτελέσματα, να ενημερώσει και να εκπαιδεύσει τους εμπλεκόμενους σχετικά με τα μέτρα που μπορούν να λάβουν προκειμένου να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις σχετικές με τις δραστηριότητές τους και να προωθήσει γενικά την οικολογική παραγωγή ελαιόλαδου.

Επιπλέον βασικός στόχος του προγράμματος είναι η ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση προϊόντων που παράγονται ακολουθώντας περιβαλλοντικές αρχές. Το πρόγραμμα στοχεύει να καλύψει το κενό στην πληροφόρηση των καταναλωτών και να προβάλλει την προστιθέμενη αξία για το περιβάλλον και το λειτουργικό κόστος από την κατανάλωση οικολογικών προϊόντων, εστιάζοντας στο ελαιόλαδο.

Στόχος του πλάνου ενεργειών είναι η περιγραφή, η υλοποίηση και παρακολούθηση δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση της οικολογικής παραγωγής του ελαιολάδου με συστηματικό τρόπο. Σημαντικό ρόλο σε αυτό έχει η Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία έχει υιοθετήσει αυτό το σχέδιο δράσης και έχει δεσμευτεί για την προώθησή του.

2. Υφιστάμενη Κατάσταση Παραγωγής και Κατανάλωσης Ελαιολάδου

Η υφιστάμενη κατάσταση παραγωγής και κατανάλωσης ελαιολάδου στην Ελλάδα και ειδικότερα σε περιφέρειες όπως η Κρήτη, αναφέρονται σε πολλές μελέτες και δημοσιεύσεις στη ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία. Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία και αναφορές είναι διαθέσιμες σε ολοκληρωμένες μελέτες και δελτία τύπου. Στη συνέχεια, υπό μορφή εισαγωγής, παρουσιάζονται επιλεκτικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την ελαιοκαλλιέργεια -παραγωγή και κατανάλωση βιολογικού και συμβατικού ελαιολάδου στην Κρήτη και γενικότερα στην Ελλάδα.

▪ Στατιστικά στοιχεία Ελαιοκαλλιέργειας στην Κρήτη και στην Ελλάδα

Ελλάδα:

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Ελιά – Σύνολο (στρέμματα)	330.561,0	188.666,5	519.227,5
Ελιά Επιτραπέζια	92.266,9	44.452,8	136.719,7
Ελιά Ελαιοποιήσιμη	238.294,1	144.213,7	382.507,8

Κρήτη:

ΧΑΝΙΑ				
Ελιά – Σύνολο (στρέμματα)	ΚΕ	ΜΣ	ΒΠ	
Ελιά Επιτραπέζια	75,5	952,8	392,1	1.420,4
Ελιά Ελαιοποιήσιμη	1.913,5	3.726,5	995,9	6.635,9

ΡΕΘΥΜΝΟ				
Ελιά – Σύνολο (στρέμματα)	ΚΕ	ΜΣ	ΒΠ	
Ελιά Επιτραπέζια	159,0	3.475,7	1.260,3	4.895,0
Ελιά Ελαιοποιήσιμη	311,8	8.911,7	5.255,5	14.479,0

ΗΡΑΚΛΕΙΟ				
Ελιά – Σύνολο (στρέμματα)	ΚΕ	ΜΣ	ΒΠ	
Ελιά Επιτραπέζια	99,7	833,0	283,2	1.215,9

Πλάνο ενεργειών προώθησης οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου

Ελιά Ελαιοποιήσιμη	7.456,2	10.131,3	6.694,7	24.282,2
--------------------	---------	----------	---------	----------

ΛΑΣΙΘΙ				
Ελιά – Σύνολο (στρέμματα)	ΚΕ	ΜΣ	ΒΠ	
Ελιά Επιτραπέζια	49,5	99,3	255,5	404,2
Ελιά Ελαιοποιήσιμη	2.258,6	926,5	2.421,4	5.606,5

ΚΕ: Καθεστώς ελέγχου

ΜΣ: Μεταβατικό στάδιο

ΒΠ: Βιολογική παραγωγή

(πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, 2007)

Οι ελαιώνες του Κρήτης απλώθηκαν με τα χρόνια και σήμερα καταλαμβάνουν ένα μεγάλο μέρος της συνολικής έκτασης του νησιού. Η γεωργική γη του νησιού που είναι περίπου 3,6 Km² και αποτελεί το 37% της συνολικής του έκτασης κατά λαμβάνεται κατά 65% (2.350.000 στρ.) από ελαιώνες, κατά 10% από αμπελώνες, κατά 3% από Κηπευτικά, κατά 3% από Εσπεριδοειδή και κατά το υπόλοιπο 20% από διαφορά άλλα οπωροφόρα και ετήσιες καλλιέργειες.

(πηγή: ΣΕΔΗΚ 2010 www.sedik.gr)

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η συνολική έκταση ελαιώνων στη Κρήτη που βρίσκονται και στα τρία στάδια (ΚΕ, ΜΣ, ΒΠ) αποτελούν το 2% περίπου της συνολικής έκτασης των ελαιώνων του νησιού.

▪ Παραγωγή Βιολογικού Ελαιολάδου και βρώσιμης Ελιάς στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η ελαιοκαλλιέργεια είναι μια από τις σημαντικότερες καλλιέργειες. Εφαρμόζεται κυρίως στην Κρήτη, στην Πελοπόννησο, στη Σαμοθράκη, στη Χαλκιδική, στη Λήμνο, στη Μυτιλήνη, στη Χίο, στη Σάμο, στην Ικαρία, στη Ρόδο, στα Ιόνια νησιά, στην Αιτωλοακαρνανία, στην Αττική, στη Φθιώτιδα, στην Εύβοια, στο Πήλιο και αλλού. Γενικά η ελαιοκαλλιέργεια στην Ελλάδα καλύπτει έκταση 6 εκατομμύρια στρέμματα, δηλαδή το 18% της καλλιεργούμενης γης και απασχολεί περισσότερες από 600.000 οικογένειες. Τα ελαιόδεντρα έχουν ξεπεράσει τα 145 εκατομμύρια. Από αυτά, τα 110 εκατ. προορίζονται για παραγωγή ελαιολάδου, του οποίου η μέση ετήσια παραγωγή ξεπερνά τους 350.000 τόνους. Η Κρήτη παράγει το 30% περίπου της παραγωγής αυτής. Ακολουθεί η Πελοπόννησος (26%), η Μυτιλήνη (10%) και τα Ιόνια Νησιά (8%).

(πηγή: Κυριτσάκης, 2008, Βιολογικό Ελαιόλαδο)

Η ελαιοκαλλιέργεια αντιπροσωπεύει το 87,21% των δένδρωδών καλλιεργειών στην Ελλάδα.

Η Ελλάδα είναι η τρίτη ελαιοπαραγωγός χώρα στον κόσμο με καλλιεργούμενη έκταση 6.700.000 στρ, η οποία ανέρχεται σε 7.500.000 στρ. αν συνυπολογιστεί η έκταση που αντιστοιχεί στα διάσπαρτα δέντρα. Ο αριθμός δέντρων στη χώρα μας είναι 133.000.000 από τα οποία 100.000.000 σε κανονικούς ελαιώνες και τα υπόλοιπα ως διάσπαρτα δέντρα.

Ο συνολικός αριθμός της χώρας μας με ελαιώνες ανέρχεται σε 489.120 και αντιπροσωπεύει το 13% της ακαθάριστης αξίας φυτικής παραγωγής της χώρας.

Οι αποδόσεις σε ελαιόκαρπο ανά στρέμμα με τις παλιές τεχνικές ανέρχεται σε 250-300 Kg. Με τις νέες τεχνικές η απόδοση ανέρχεται σε 700-900 Kg καρπού ή 150-180kg ελαιόλαδο/στρέμμα.

Η παραγωγή ελαιόλαδου σε διάφορες περιοχές της χώρας μας, ως ποσοστό της συνολικής παραγωγής δίνεται ακολούθως. Οι νομοί με τη μεγαλύτερη συμμετοχή είναι Ηρακλείου, Λέσβου, Μεσσηνίας, Λακωνίας και Χανίων.

Πίνακας 2.1: Παραγωγή ελαιόλαδου σε διάφορες περιοχές στην Ελλάδα, ως ποσοστό της συνολικής παραγωγής

Νομός	Παραγωγή ελαιόλαδου %
Ηρακλείου	11,8
Λέσβου	10,3
Μεσσηνίας	8,6
Λακωνίας	8,2
Χανίων	8,1
Κερκύρας	5,8
Λασιθίου	5,6
Ρεθύμνου	4,8
Αχαΐας	3,4
Κορινθίας	2,8
Ηλείας	2,7
Ζακύνθου	2,5
Ευβοίας	2,0

(πηγή: Ι. Θερίδς 2005, Ελαιοκομία)

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η παραγωγή ελαιόλαδου στη Κρήτη αποτελεί το 30% περίπου της παραγωγή ελαιόλαδου σε όλη την Ελλάδα.

▪ Κατανάλωση Ελαιόλαδου στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής ελαιόλαδου με 1,3 εκατομμύρια τόνους. Σε κάθε χώρα η κατανάλωση ποικίλει. Για παράδειγμα στην Ελλάδα έχει μετρηθεί ότι καταναλώνονται

15 κιλά το χρόνο ανά κάτοικο, ενώ σε χώρες της Ε.Ε. όπου δεν παράγεται ελαιόλαδο, η κατανάλωσή του περιορίζεται σε 1 μόνο κιλό ανά κάτοικο (**πηγή: Ελαιΐς**).

Σε διεθνές επίπεδο, η Ελλάδα έχει τη μεγαλύτερη κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιόλαδου και η δεύτερη η Ισπανία με 11 κιλά κατά κεφαλήν κατανάλωση ετησίως.

Ακόμα, αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος της εγχώριας κατανάλωσης ελαιολάδου καλύπτεται διαχρονικά από το μη τυποποιημένο / συσκευασμένο ελαιόλαδο, το μερίδιο συμμετοχής του οποίου διαμορφώθηκε το 2006/07 σε 38%. Το τυποποιημένο ελαιόλαδο εκτιμάται ότι κάλυψε την ίδια περίοδο το 27% της αγοράς, ενώ ποσοστό περίπου 35% αφορά την αυτοκατανάλωση (**πηγή: ICAP, 2009**).

3. Στόχοι του Πλάνου Ενεργειών

Το παρόν Πλάνο Ενεργειών που υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος INFOIL, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα του ελαιολάδου, έχει ως κύριο στόχο την ανάληψη δράσεων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση παραγωγών και καταναλωτών προκειμένου αυτοί να στραφούν προς βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης. Επιπλέον, στοχεύει στην ενημέρωση και κινητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να στηρίξουν τις δράσεις για την προώθηση του οικολογικού ελαιολάδου.

Το πλάνο ενεργειών επικεντρώνεται στη λήψη των μέτρων εκείνων των οποίων η εφαρμογή κρίνεται εφικτή στο πλαίσιο του έργου και η οποία αναμένεται να φέρει μεσοπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα οφέλη που θα προκύψουν από την βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση με απώτερο σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι στόχοι του παρόντος πλάνου ενεργειών μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Κατάστρωση στρατηγικής για τις δράσεις σε επίπεδο ενημέρωσης και εκπαίδευσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην παραγωγή ελαιολάδου
- Εκπαίδευση των παραγωγών σε θέματα οικολογικής παραγωγής
- Προώθηση και υιοθέτηση οικολογικότερων πρακτικών παραγωγής
- Αύξηση παραγωγής οικολογικού ελαιολάδου στις περιοχές εφαρμογής του έργου
- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τους συμβατικούς τρόπους παραγωγής ελαιολάδου
- Ενημέρωση των καταναλωτών για τα οφέλη από την επιλογή οικολογικότερων προϊόντων και ειδικά του ελαιολάδου
- Αύξηση του μεριδίου της αγοράς των οικολογικών προϊόντων
- Κινητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να στηρίξουν δράσεις για την παραγωγή και κατανάλωση οικολογικού ελαιολάδου
- Προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία με αφορμή την προώθηση βιώσιμων τρόπων κατανάλωσης
- Κατάρτιση δεικτών μέσω των οποίων θα εξακριβωθεί το κατά πόσο εκπληρώθηκαν οι στόχοι και πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις που αναφέρονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

4. Η Συμβουλευτική Επιτροπή και ο ρόλος της

4.1 Σύσταση

Η Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Board) αποτελείται από 12 μέλη τα οποία παρουσιάζονται παρακάτω.

Πίνακας 4.1.1: Μέλη Συμβουλευτικής Επιτροπής προγράμματος INFOIL

A/A	Όνοματεπώνυμο	Φορέας - Ιδιότητα	Διεύθυνση	Τηλ	E-mail
1	Δρ. Γεώργιος Παπαδάκης	Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Χημικός Μηχανικός, Συντονιστής προγράμματος INFOIL	Πολυτεχνειούπολη, 73100, Χανιά	28210 37316	gpap@dpem.tuc.gr
2	Δρ. Ιωάννης Μετζιδάκης	ΕΘΙΑΓΕ - Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων, Γεωπόνος - Τακτικός Ερευνητής, Επικεφαλής Εργαστηρίου Ελαιοκομίας και Μετασυλλεκτικής Φυσιολογίας	Αγροκήπιο, 73100, Χανιά	28210 83434	imetzis@nagref-cha.gr
3	Δρ. Μανούσος Βολάνης	Πρόεδρος Αναπτυξιακής Εταιρείας Δήμου Μουσούρων, Γεωπόνος- Ζωοτέχνης, Τακτικός Ερευνητής, Επικεφαλής Εργαστηρίου Κτηνοτροφίας, ΕΘΙΑΓΕ - Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων	Δήμος Μουσούρων, Αλικιανός, 73005, Χανιά	28213 41026	volanis@nagref-cha.gr
4	κ. Βασίλης Αθανασόπουλος	Διευθυντής ΗΛΕΙΑΚΗ Α.Ε. – Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Ηλείας, Πολιτικές Επιστήμες - Οικονομικά	28ης Οκτωβρίου 54, 27100, Πύργος Ηλεία	26210 37146	billath@ileiaki.gr
5	Δρ. Απόστολος Κυριτσάκης	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Καθηγητής	Σίνδος, Τ.Κ. 57400	2310 836322	kiritsak@food.teithe.gr
6	κ. Γεώργιος Δημητριάδης	1. Σύνδεσμος παραγωγών Βιολογικών προϊόντων νομού Χανίων - Πρόεδρος 2. Ομάδα βιοκαλλιεργητών νομού Χανίων - Πρόεδρος	Άστρικας Κολυμβάρι	28240 23281	contact@biolea.gr
7	κ. Κων/νος Κοκολάκης	ΕΑΣ Αποκορώνου-Σφακίων Γεωπόνος-προϊστάμενος παραγωγής	Στύλος Αποκορώνου, 73008 ΒΑΜΟΣ, Χανιά Κρήτης	28350 41768	kkokolakis@easap.gr
8	κ. Δημήτρης Καρεφυλλάκης	Δ/ση Αγρ. Ανάπτυξης Νομού Χανίων-Γεωπόνος	Αγιά Χανίων	28210 346535	karefillakis@chania.eu
9	κ. Ζαχαρίας Τσιριντάνης	Ένωση Ρεθύμνου-Τεχνολόγος Γεωπονίας-υπεύθυνος για τις βιολογικές καλλιέργειες, φυτώριο	Τρία Μοναστήρια, 74100, Ρέθυμνο	28310 86161	zacharias@easreth.gr

10	κ. Μιχάλης Παπαηλιάκης	Γεωπόνος, Συντονιστής του περιφερειακού γραφείου Κρήτης του Οργανισμού ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων (ΔΗΩ)	Ευαγγελιστρίας 41, 71304, Ηράκλειο Κρήτης	2810 361117	m.papailiakis@dionet.gr
11	κ. Κων/νος Στουρνάρας	Γεωπόνος, τμήμα ελαίας του υπουργείου αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων	Αχαρνών 2, 10432, Αθήνα	210 2124487	ax2u068@minagric.gr
12	κ. Παναγιώτης Παρασκευόπουλος	ΗΛΕΙΑΚΗ Α.Ε. – Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Ηλείας, Γεωπόνος	28ης Οκτωβρίου 54, 27100, Πύργος Ηλεία	26210 37146	panpar@ileiaki.gr

4.2 Λειτουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής

Η Συμβουλευτική Επιτροπή πρόκειται να πραγματοποιήσει σειρά συναντήσεων (στόχος 4 συναντήσεις) με σκοπό την ανάπτυξη και παρακολούθηση του παρόντος Πλάνου Ενεργειών για την Προώθηση της Οικολογικής Παραγωγής Ελαιολάδου.

Η πρώτη συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής έλαβε χώρα στο Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων στις 12 Αυγούστου 2010. Στη συνάντηση αυτή παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν πιθανές δράσεις που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου με βάση το πρώτο σχέδιο του Πλάνου Ενεργειών που είχε προετοιμάσει η ομάδα του προγράμματος και το οποίο είχε αποσταλεί στα μέλη της επιτροπής νωρίτερα. Η Επιτροπή ενέκρινε την πρώτη έκδοση του Πλάνου Ενεργειών το οποίο αποτελεί παραδοτέο της εναρκτήριας έκθεσης (Inception Report) του προγράμματος.

Η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής προγραμματίζεται στις αρχές του 2011, προκειμένου να εγκρίνει την τελική έκδοση του Πλάνου Ενεργειών. Θα ακολουθήσουν και επόμενες συναντήσεις καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος, με στόχο την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του Πλάνου, την αποτίμηση των αποτελεσμάτων που αυτό επιφέρει και την κατάθεση προτάσεων για πιθανές απαιτούμενες διορθώσεις στην περίπτωση που υπάρχει παρέκκλιση από τους στόχους που έχουν τεθεί.

4.3 Ρόλος μελών Συμβουλευτικής Επιτροπής

Ο ρόλος της συμβουλευτικής επιτροπής και των μελών όπως προδιαγράφεται στο έργο συνοψίζεται στα παρακάτω:

- Αξιολόγηση της καταλληλότητας και επάρκειας της στρατηγικής για τις δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης των εμπλεκόμενων φορέων στην παραγωγή ελαιολάδου
- Έγκριση και αξιολόγηση των προτεινόμενων εκπαιδευτικών δράσεων και ειδικότερα στα σχολεία σε θέματα οικολογικής παραγωγής για τα οφέλη από την επιλογή οικολογικότερων προϊόντων και την αύξηση μεριδίου της αγοράς τους

- Προτάσεις προώθησης οικολογικότερων πρακτικών παραγωγής και αξιολόγηση προτάσεων αύξησης της οικολογικής παραγωγής
- Ιεράρχηση στις προτάσεις ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τους συμβατικούς τρόπους παραγωγής
- Προτάσεις κινητοποίησης εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να στηρίξουν τις δράσεις του προγράμματος και κατάρτισης δεικτών εκπλήρωσης των στόχων που αναφέρονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

Η επιλογή των μελών έγινε με σκοπό την ικανοποίηση του παραπάνω στόχου. Αναλυτικά:

- Ο καθηγητής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτει πλήρως τις ανάγκες ελέγχου του θεωρητικού υπόβαθρου, και της αξιολογητικής επάρκειας για τον καθορισμό ρεαλιστικών στόχων και ποιοτικού αποτελέσματος του προγράμματος, λόγω της εξειδίκευσής του στο τομέα του ελαιολάδου, με διεθνές μεγάλο ερευνητικό, εκπαιδευτικό, συγγραφικό και συμβουλευτικό έργο στις παραμέτρους βιολογικής, ολοκληρωμένης και οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου, όπως και μοναδική ελληνική βιβλιογραφική αναφορά σε τομείς που άπτονται άμεσα των επιστημονικών πλαισίων του προγράμματος,
- Ο πρόεδρος του συνδέσμου παραγωγών Βιολογικών προϊόντων και της ομάδας βιοκαλλιεργητών νομού Χανίων, με πολυετή εμπειρία στις ανάγκες της βιολογικής καλλιέργειας και διεθνώς αναγνωρισμένη αριστεία στη παραγωγή ποιοτικού οικολογικού ελαιολάδου, καλύπτει πλήρως τις ανάγκες ελέγχου τις λίστας των ποιοτικών χαρακτηριστικών του προϊόντος, των παραμέτρων εμπορίας εξαγωγίμου καταναλωτικού προϊόντος όπως και της πιστοποίησης αξιολογητή του πλάνου αποτελεσματικών ενεργειών διάδοσης και ενημέρωσης του προγράμματος,
- Ο εκπρόσωπος της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Νομού Χανίων, καλύπτει πλήρως τις ανάγκες ελέγχου των νομοθετικών απαιτήσεων, εθνικών καλλιεργητικών πολιτικών και εφαρμογών, επάρκειας διαδικασιών προώθησης και υποστήριξης οικολογικών προϊόντων όπως και τις ανάγκες αξιολογητικής επάρκειας για τον καθορισμό ρεαλιστικών στόχων και ποιοτικού αποτελέσματος του προγράμματος. Ο εκπρόσωπος της πολιτείας που επελέγη είναι γεωπόνος με πολυετή εμπειρία σε αρμοδιότητες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης αναφορικά με: τις εθνικές πολιτικές, τους βραχυπρόθεσμους και στρατηγικούς στόχους της ελαιοπαραγωγής στη περιφέρεια Κρήτης και το Νομό Χανίων, τις εφαρμογές της πολιτικής στην ελαιοκαλλιέργεια σε επίπεδο νομού, τις στατιστικές αναλύσεις παρελθόντων δράσεων και εθνικών προγραμμάτων, τις ελλείψεις και προτάσεις βελτίωσης της αγροτικής πολιτικής στην οικολογική καλλιέργεια
- Τα υπόλοιπα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής σαν εκπρόσωποι, τοπικών, νομαρχιακών, περιφερειακών και εθνικής εμβέλειας, φορέων καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες ελέγχου των νομοθετικών διατάξεων, προγραμμάτων, πολιτικών και εφαρμογών αγροτικής πολιτικής και προώθησης / υποστήριξης του ελαιολάδου και των βιολογικών και οικολογικών προϊόντων.
- Τα στελέχη του προγράμματος κυρίως εξυπηρετούν τις ανάγκες συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των ενεργειών και προτείνονται και εξάγονται από τη λειτουργία της επιτροπής.

5. Κοινά προβλήματα στην προώθηση των οικολογικών προϊόντων / λαδιού

Στη παρούσα παράγραφο παρουσιάζονται ορισμένα από τα πιο κοινά προβλήματα που απαντώνται στην προώθηση των οικολογικών προϊόντων και ειδικότερα του ελαιολάδου.

▪ Ποσότητα και Ποιότητα προϊόντος

Οι ακανόνιστες αποδόσεις της ελαιοκαλλιέργειας λόγω παρενιαυτοφορίας (Φαινόμενο κατά το οποίο τα δένδρα της ελιάς καρποφορούν την μια χρονιά υπερβολικά ενώ την επόμενη ελάχιστα) και η υπερπαραγωγή αποτελούν πρόβλημα για τη διάθεση του προϊόντος. Η απόδοση του οικολογικού ελαιολάδου μπορεί να είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με την απόδοση του συμβατικού, λόγω έλλειψης οργάνωσης και τεχνογνωσίας. Η μειωμένη αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών σε σύγκριση με τη συμβατική γεωργία, προκαλεί μείωση στην ποσότητα και ποιότητα του προϊόντος. Στην οικολογική γεωργία απαιτείται υψηλότερο επίπεδο γεωργικής εκπαίδευσης.

Η παραγωγή υψηλής ποιότητας βιολογικού προϊόντος και όχι απλά βιολογικού προϊόντος είναι δύσκολη εξαιτίας κυρίως της έλλειψης τεχνογνωσίας. Η ποιότητα του παραγόμενου οικολογικού ελαιολάδου της Κρήτης και της Ελλάδας, λόγω των ευνοϊκών κλιματικών συνθηκών αλλά και των επικρατέστερων ποικιλιών (Κορωνέϊκη για παράδειγμα), είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό εξαιρετική. Είναι όμως σημαντικό να καταβάλλεται προσπάθεια και για την διαφύλαξη της ποιότητας του προϊόντος που παράγεται αρχικά. Απαιτούνται επίσης ενέργειες για την ανάδειξη της ποιότητας και ιδιαίτερα σε σχέση με τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του ελαιολάδου (γεύση, άρωμα) αλλά και τα θρεπτικά χαρακτηριστικά - υγεία. Η ασφάλεια και υγιεινή του ελαιόλαδου, πρέπει να είναι δεδομένες. Η πιστοποίηση των συστημάτων παραγωγής και των παραγόμενων προϊόντων θεωρείται απαραίτητη για τη διάθεση ασφαλών προϊόντων στους καταναλωτές.

▪ Κόστος παραγωγής - Διάθεση προϊόντων

Τόσο το μικρό μέγεθος του μέσου ελαιώνα όσο και η μορφολογία του εδάφους δυσκολεύουν την πλήρη εκμηχάνιση της καλλιέργειας και γενικά την εφαρμογή οικολογικών μεθόδων παραγωγής λόγω υψηλού κόστους.

Η κυκλοφορία χύμα ελαιολάδου στους τελικούς καταναλωτές περιορίζει τόσο την ασφάλεια - αξιοπιστία του προϊόντος όσο και τη δυνατότητα της προβολής του και της μελλοντικής του εξέλιξης στην αγορά. Ένα από τα προβλήματα που προκαλεί η ελλιπής οργάνωση της εμπορίας είναι η απώλεια προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Η ελλιπής ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού επίσης, σχετικά με την ποιότητα του ελαιολάδου μειώνει τις ευκαιρίες για διάθεση των ποιοτικών οικολογικών προϊόντων.

Η ουσιαστική παρουσία του Ελληνικού τυποποιημένου ελαιολάδου στις αγορές του εξωτερικού είναι ελλιπής. Η ανταγωνιστικότητα από άλλες ελαιοπαραγωγικές χώρες από την άλλη, είναι έντονη. Η αύξηση της παραγωγής και η βελτίωση της ποιότητας από άλλες χώρες της Μεσογείου (Τυνησία, Τουρκία, Μαρόκο κ.α) είναι ένα θέμα που προβληματίζει τους σχετικούς με την ελαιοκαλλιέργεια στην

Ελλάδα. Η τιμή του ελαιολάδου που προέρχεται από άλλες χώρες είναι ανησυχητικά χαμηλή κάποιες φορές.

Η σχετικά μεγάλη ηλικία των παραγωγών συχνά τους καθιστά αδύναμους να παρακολουθούν τις νέες τεχνολογίες και να προσαρμοστούν με τις απαιτήσεις των σύγχρονων αγορών (σύγχρονες συσκευασίες, διερεύνηση νέων αγορών κ.α.).

Η δημιουργία οργανώσεων παραγωγών για κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων αλλά και οργάνωσης της παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων τους σύμφωνα με τα νέα συστήματα και απαιτήσεις θεωρείται αναγκαία για να δημιουργηθεί βιώσιμη παραγωγή οικολογικών προϊόντων.

Παραγόμενα προϊόντα υψηλής βιολογικής και θρεπτικής αξίας με επώνυμη συσκευασία, δυνατότητα ιχνηλασιμότητας και με κατάλληλο marketing, θα μπορούσαν να διατίθενται στις αγορές του εσωτερικού και εξωτερικού σε ανταγωνιστικές τιμές αφήνοντας ικανοποιητικό κέρδος στους παραγωγούς, αλλά και σε προσιτή τιμή για τους καταναλωτές.

6. Κεντρικοί άξονες πλάνου ενεργειών

Το πλάνο ενεργειών για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου στα πλαίσια του προγράμματος, απαρτίζεται από τρεις (3) κεντρικούς άξονες, που είναι οι εξής:

- **Άξονας 1:** Ενημέρωση αποδεκτών – στόχων προγράμματος
- **Άξονας 2:** Εκπαίδευση παραγωγών – καλλιεργητών
- **Άξονας 3:** Δράσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται και αναλύονται οι κεντρικοί άξονες του πλάνου ενεργειών.

6.1 Άξονας 1: Ενημέρωση αποδεκτών - στόχων προγράμματος

Ο πρώτος άξονας του πλάνου ενεργειών έχει σαν στόχο την ενημέρωση και διάδοση πληροφορίας στους αποδέκτες-στόχους του προγράμματος που είναι: οι καταναλωτές ελαιολάδου, οι καλλιεργητές και παραγωγοί ελαιολάδου και τέλος οι πάσης φύσεως φορείς και εκπρόσωποι φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του ελαιολάδου. Ο άξονας 1, περιλαμβάνει τέσσερα (4) διαφορετικά μέτρα που περιλαμβάνουν πληθώρα δράσεων και τα οποία είναι:

- **Μέτρο 1.1:** Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες,
- **Μέτρο 1.2:** Περιοδικά – Ενημερωτικά Δελτία – Βιβλία
- **Μέτρο 1.3:** Ενέργειες συνεργασίας, και
- **Μέτρο 1.4:** Ενέργειες δημοσιότητας.

Τα μέτρα αυτά παρουσιάζονται και αναλύονται στους παρακάτω πίνακες.

6.1.1 Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες

Το Μέτρο 1.1 του Άξονα 1 περιλαμβάνει δραστηριότητες του προγράμματος αναφορικά με συμμετοχή σε εκθέσεις, συνέδρια, εκδηλώσεις σχετικές με τον τομέα του ελαιολάδου, διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων, ημερίδων και του Ευρωπαϊκού Συνεδρίου του προγράμματος, κλπ. Συνολικά στο μέτρο 1.1 περιλαμβάνονται 15 διαφορετικές ενέργειες. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά αυτές οι ενέργειες και δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται, τους αποδέκτες – στόχους των ενεργειών σε σχέση με αυτούς του προγράμματος και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική ενέργεια που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες								
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.1.1	Εκδήλωση "Αγροτικός Αύγουστος"	Φυλλάδια, αφίσες, εκ του σύνεγγυς ενημέρωση για την ποιοτική παραγωγή ελαιόλαδου, προώθηση κλπ.	Αύγουστος 2010, 2011, 2012 Διάρκεια: 10 ημέρες	Χανιά	10.000/χρόνο	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων	Καταναλωτές	Βασική -προς υλοποίηση. Η συμμετοχή για το έτος 2010 υλοποιήθηκε
1.1.2	Εκδήλωση "Καστελλιανός Αύγουστος"	Φυλλάδια, αφίσες, εκ του σύνεγγυς ενημέρωση για την ποιοτική παραγωγή ελαιόλαδου, προώθηση κλπ.	Αύγουστος 2010, 2011, 2012 Διάρκεια: 10 ημέρες	Κίσσαμος, Χανιά	5.000/χρόνο	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων, Δήμος Κισσάμου	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση. Η συμμετοχή για το έτος 2010 υλοποιήθηκε
1.1.3	Γιορτή της Ελιάς και του Λαδιού	Φυλλάδια, αφίσες	Αύγουστος 2011, 2012	Σελασσία Σπάρτης	10.000/χρόνο	Δήμος Οινούντας Λακωνίας	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση

Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.1.4	"Αγροτική Έκθεση"	Φυλλάδια, αφίσες	Σεπτέμβριος 2011, 2012	Βοροί (Μεσσαρά Ηρακλείου Κρήτης)	3.000/χρόνο	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου	Καταναλωτές	Προς υλοποίηση
1.1.5	Εκδηλώσεις "Ecofestival"	Φυλλάδια, αφίσες	Νοέμβριος 2011, 2012	Αθήνα	20.000/χρόνο	Ομάδες για την οικολογική γεωργία	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση
1.1.6	Έκθεση "Agrotica"	Φυλλάδια, αφίσες	Φεβρουάριος 2011, 2012	Θεσσαλονίκη	50.000/χρόνο	Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.1.7	Γιορτή της Ελιάς και του Λαδιού	Φυλλάδια, αφίσες	Μάρτιος 2010, 2011, 2012 Διάρκεια: 3 ημέρες	Πειραιάς	15.000/χρόνο	Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση. Το 2010 συμμετείχε ο εταίρος Ηλειακή Α.Ε.
1.1.8	Έκθεση "Biologica"	Φυλλάδια, αφίσες	Απρίλιος 2011, 2012	Θεσσαλονίκη	30.000/χρόνο	Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.1.9	Έκθεση "ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ"	Φυλλάδια, αφίσες	Απρίλιος 2010, 2011, 2012 Διάρκεια: 3 ημέρες	Αθήνα	15.000/χρόνο	Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση. Η συμμετοχή για το έτος 2010 υλοποιήθηκε

Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.1.10	Διάλεξη για την οικολογική παραγωγή ελαιολάδου	Διάλεξη του Δρ. Ι. Μετζιδάκη Φυλλάδια	7 Μαΐου, 2010	Κίσσαμος, Χανιά	100-150/χρόνο	Δήμος Κισσάμου Νομού Χανίων ΕΘΙΑΓΕ - Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Υλοποιήθηκε
1.1.11	Μόνιμες Εκθέσεις – Μουσεία – Γκαλερί - Μουσείο Σπάρτης - Πάρκο Πολυτεχνείου Κρήτης - Βοτανικοί Κήποι - Ενυδρείο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Κρήτης - Μουσεία στην Αθήνα - Πάρκα στην Αθήνα	Φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία, αφίσες και άλλο υλικό	2010, 2011, 2012	Κρήτη, Πελοπόννησος, Αθήνα	Επισκέπτες	Σχετικοί με τον τουρισμό, τον επιστημονικό τομέα	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.1.12	5 Ενημερωτικές εκδηλώσεις (4 στην Κρήτη και 1 στην Ηλεία)	Φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία, αφίσες και άλλο υλικό	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος 2011, 2012	Μία σε κάθε Νομό της Κρήτης (συνολικά 4) και μία στην Ηλεία	100 συμμετέχοντες / εκδήλωση	Δήμοι	Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων και δευτερευόντως Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση

Πλάνο ενεργειών προώθησης οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου

Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.1.13	Δύο (2) ενημερωτικές συναντήσεις, μία (1) στο Δήμο Ζαχάρως , στο Λέπρεο και μία (1) στο Δήμο Σκιλλούντος , στην Κρέστενα. Οι περιοχές έχουν πληγεί από τις πυρκαγιές του 2007	Φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία, αφίσες και άλλο υλικό	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος 2011, 2012	Ηλεία	50 συμμετέχοντες / εκδήλωση	Δήμοι, Ένωση Βιοκαλλιεργητών και Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση
1.1.14	Συμμετοχή εκπροσώπων του προγράμματος INFOIL σε Ευρωπαϊκά συνέδρια (στόχος: 3) για τη διάχυση της γνώσης από τις δράσεις του προγράμματος	Ευρεία διάχυση για τα οφέλη της οικολογικής παραγωγής και κατανάλωσης, τις δράσεις του προγράμματος και τη γνώση που αποκτήθηκε από όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Υπό προσδιορισμό	Στόχοι-συνέδρια : συνέδρια με μεγάλη συμμετοχή	Σχετικοί με την διοργάνωση των συνεδρίων	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

Μέτρο 1.1: Εκθέσεις – Εκδηλώσεις – Ημερίδες

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.1.15	Ευρωπαϊκό συνέδριο του INFOIL	Περίπου 20 set πρακτικών app. 20 set of proceedings	Στο τέλος του προγράμματος, Οκτώβριος, 2012.	Κρήτη	150 συμμετέχοντες από όλες τις εμπλεκόμενες ομάδες-στόχους / μέρη	Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, παραγωγοί, επιστήμονες, εκπρόσωποι παρόμοιων προγραμμάτων, κλπ. από την Ελλάδα και την Ευρώπη	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

6.1.2 Μέτρο 1.2: Περιοδικά – Ενημερωτικά Δελτία – Βιβλία

Το Μέτρο 1.2 του Άξονα 1 περιλαμβάνει δραστηριότητες του προγράμματος αναφορικά με δημοσιεύσεις σε περιοδικά, σε διαδικτυακές εκδόσεις, στον τύπο και τέλος την παραγωγή ενός σχολικού εκπαιδευτικού βιβλίου στα πλαίσια του προγράμματος. Συνολικά στο μέτρο 1.2 περιλαμβάνονται 7 διαφορετικές ενέργειες. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά αυτές οι ενέργειες και δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται, τους αποδέκτες – στόχους στους οποίους απευθύνονται οι ενέργειες σε σχέση με αυτούς του προγράμματος και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική ενέργεια που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 1.2: Περιοδικά – Ενημερωτικά δελτία – Βιβλία								
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.2.1	Περιοδικό "Ελαιοπαραγωγή"	Άρθρο για το Πρόγραμμα INFOIL	Φθινόπωρο 2010	Ελλάδα	200	Υπεύθυνοι του περιοδικού	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - Υλοποιήθηκε
1.2.2	Web Portal bioport	Ενημερωτικά άρθρα για το Πρόγραμμα INFOIL, δρώμενα στα πλαίσια του INFOIL	2011, 2012	Παγκόσμιος ιστός	50/ημέρα	Υπεύθυνοι του περιοδικού	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση
1.2.3	Περιοδικό "ΔΗΩ"	Διαφήμιση για το INFOIL	2011, 2012	Ελλάδα	500	Υπεύθυνοι του περιοδικού	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

Μέτρο 1.2: Περιοδικά – Ενημερωτικά δελτία – Βιβλία

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.2.4	Περιοδικό "OLIVE"	Ενδεικτικές σημειώσεις για την προώθηση της αειφορίας	Ιανουάριος 2011 – Σεπτέμβριος 2011. Επέκταση της δράσης ανάλογα με τα αποτελέσματα	Ελλάδα	Αγοραστές του περιοδικού	Χρήστες του λαδιού και της γαστρονομίας	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.2.5	Περιοδικά και διαφημιστικό υλικό για ταξιδιώτες – τουρίστες: <ul style="list-style-type: none"> - Περιοδικά των αερομεταφορέων - Περιοδικά των ναυτιλιακών εταιριών που διακινούν επιβάτες 	Ενημερωτικά άρθρα για το Πρόγραμμα INFOIL και την προώθηση του ελαιολάδου που έχει παραχθεί με φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές	2011, 2012	Ελλάδα-προορισμοί άφιξης	Ταξιδιώτες. ~ 10 / πτήση. ~ 50/ ναυτιλιακό δρομολόγιο.	Υπεύθυνοι των περιοδικών εκ μέρους των εταιριών.	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.2.6	Ανάπτυξη, παραγωγή και διανομή εκπαιδευτικού σχολικού βιβλίου	Εκπαιδευτικό σχολικό βιβλίο	Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 16/05/ 2011	Χανιά, Ηλεία	Μαθητές στα σχολεία της περιοχής	Σχετικοί με τον εκπαιδευτικό τομέα	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση
1.2.7	Άρθρα σε τοπικές εφημερίδες	Ενημερωτικά άρθρα για το Πρόγραμμα INFOIL - Διαφήμιση για το INFOIL	2011, 2012	Χανιά, Ηλεία	Αγοραστές του τοπικού τύπου	Υπεύθυνοι των εκδόσεων	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

6.1.3 Μέτρο 1.3: Ενέργειες συνεργασίας

Το Μέτρο 1.3 του Άξονα 1 περιλαμβάνει δραστηριότητες του προγράμματος αναφορικά με ενέργειες συνεργασίας με διάφορους φορείς για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου. Συνολικά στο Μέτρο 1.3 περιλαμβάνονται 5 διαφορετικές ενέργειες. Στον παρακάτω πίνακα ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση και δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται, τους αποδέκτες – στόχους στους οποίους απευθύνονται οι ενέργειες σε σχέση με αυτούς του προγράμματος και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 1.3: Ενέργειες συνεργασίας								
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.3.1	Επικοινωνία με ελαιοπαραγωγούς που επισκέπτονται το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων για την απόκτηση πληροφορίας από ειδικούς στον αγροτικό τομέα-προσωπικό του Ινστιτούτου	Συζήτηση σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί	2010, 2011, 212	Χανιά	500 ελαιοπαραγωγοί	ΕΘΙΑΓΕ	Παραγωγοί	Βασική - προς υλοποίηση
1.3.2	Συντονισμός δράσεων για εκπαιδευτικούς σκοπούς (εκπαιδευτικές εκδηλώσεις περιλαμβάνοντας συνολικά 10 σχολεία στα Χανιά και 5 σχολεία στην Ηλεία - Δημοτικά σχολεία	Εκπαιδευτικό- ενημερωτικό υλικό	Κατά τη διάρκεια της σχολικής περιόδου (Σεπτέμβριος-Μάιος). 2011, 2012	Χανιά, Ηλεία	2-3 σχολεία σε κάθε εκδήλωση. 2-3 εκδηλώσεις στα Χανιά και 1 στην Ηλεία. Στόχος του συνολικού αριθμού μαθητών που θα ενημερωθούν και θα εκπαιδευτούν: 1000	Γραφείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στα Χανιά και την Ηλεία	Καταναλωτές	Βασική - προς υλοποίηση

Μέτρο 1.3: Ενέργειες συνεργασίας

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.3.3	<p>Συνεργασία με οργανισμούς που συντονίζουν – συμμετέχουν σε δράσεις σχετικές με το ελαιόλαδο και την αειφορία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ΔΟΥΚΑΣ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.: Ανάπτυξη σταθερού δείγματος καταναλωτών ελαιολάδου για διεξαγωγή έρευνας με ερωτηματολόγια σχετικά με τις αγοραστικές προτιμήσεις τους ως προς την ποιότητα ελαιολάδου και το επίπεδο ενημέρωσης και γνώσεων. Υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης - Δράσεις ενημέρωσης στην Αγία Ρουμέλη και στο φαράγγι της Σαμαριάς 	Ενημερωτικό υλικό	2011, 2012	Ελλάδα, Αθήνα, Κρήτη – Φαράγγι Σαμαριάς	<p>SUPER MARKET Έλληνες και Αλλοδαποί πελάτες</p> <p>ΣΑΜΑΡΙΑ Τουρίστες, Επισκέπτες</p>	<p>Συναφείς οργανισμοί, ΔΟΥΚΑΣ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε., Συνεταιρισμοί στην περιοχή της Αγίας Ρουμέλης</p>	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	<p>Συμπληρωματική, προς διερεύνηση.</p> <p>Έχουν πραγματοποιηθεί ήδη από τον Αύγουστο 2010 επαφές με εκπροσώπους της επιχείρησης ΔΟΥΚΑΣ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε. και εκπροσώπους συνεταιρισμών στην Αγία Ρουμέλη με θετική έκβαση για πιθανή συνεργασία στο μέλλον του προγράμματος.</p>

Μέτρο 1.3: Ενέργειες συνεργασίας

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.3.4	Εθνικά προγράμματα Υγείας και Ιατρικών Σχολών : ένταξη INFOIL – διερεύνηση για κοινές δράσεις <ul style="list-style-type: none"> - Πανεπιστήμιο Κρήτης - ΤΕΙ Θεσσαλονίκης - ΤΕΙ Κρήτης – Σητεία (Τμήμα Διατροφής) 	Εκπαιδευτικό υλικό	2011, 2012	Ελλάδα Θεσσαλονίκη, Κρήτη	Φοιτητές	Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Κρήτης	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση
1.3.5	Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού <ul style="list-style-type: none"> - Αρχαιολογικοί χώροι και προώθηση - Ελαιώνας Ακρόπολης - Αρχαία ελαιόδεντρα και δρόμοι της ελιάς - Ενημερωτικό υλικό για την Κρητική διατροφή - Δρώμενα και προγράμματα προώθησης του Υπουργείου 	Ενημερωτικό υλικό	2011, 2012	Ελλάδα	Έλληνες και Αλλοδαποί επισκέπτες των χώρων, Οργανωμένες επισκέψεις ομάδων, Τουρίστες	Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση

6.1.4 Μέτρο 1.4: Ενέργειες δημοσιότητας

Το Μέτρο 1.4 του Άξονα 1 περιλαμβάνει δραστηριότητες του προγράμματος αναφορικά με ενέργειες δημοσιότητας όπως είναι η δημιουργία του Κέντρου Πληροφόρησης σε Χανιά και Ηλεία, οι πινακίδες πληροφόρησης LIFE, διαφημίσεις σε τηλεόραση και ραδιόφωνο, κλπ. Συνολικά στο Μέτρο 1.4 περιλαμβάνονται 7 διαφορετικές ενέργειες. Στον παρακάτω πίνακα ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση και δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται, τους αποδέκτες – στόχους στους οποίους απευθύνονται οι ενέργειες σε σχέση με αυτούς του προγράμματος και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 1.4: Ενέργειες δημοσιότητας								
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.4.1	Κέντρο Πληροφόρησης	Brochures (5000), φυλλάδια (5000), ενημερωτικά δελτία, αφίσες, βιβλίο με εκπαιδευτικό υλικό για τα αειφόρα πρότυπα παραγωγής (1000), ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό, Cd-roms με εκπαιδευτικό υλικό (1000), κλπ.	Κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας του προγράμματος. Έναρξη: 2010	Χανιά, Ηλεία	Έλληνες και Αλλοδαποί επισκέπτες των κέντρων Πληροφόρησης – Οργανωμένες επισκέψεις ομάδων, Τουρίστες Εγγεγραμμένοι χρήστες: 700, Μέσος αριθμός επισκεπτών: 35 άτομα/ ημέρα	Πολυτεχνείο Κρήτης: (παραχώρηση μνημείου από 28 ^η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων), Ηλείακή Α.Ε.: σε ξεχωριστό χώρο στα γραφεία της εταιρείας	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση
1.4.2	Πινακίδες πληροφόρησης (Information Boards)	-	Κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας του προγράμματος.	Χανιά, Ηλεία	Διερχόμενοι και Επισκέπτες των κέντρων Πληροφόρησης	Εταίροι προγράμματος	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

Μέτρο 1.4: Ενέργειες δημοσιότητας

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.4.3	Τοπική τηλεόραση	2 τηλεοπτικά spots (θα απευθύνονται κυρίως στα παιδιά). Διαθέσιμα στο web-portal.	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Έναρξη δράσης εντός 2011	Χανιά, Ηράκλειο	20% του κοινού των τοπικών τηλεοπτικών καναλιών.	Τοπικά τηλεοπτικά κανάλια	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση
1.4.4	Ραδιοφωνικοί σταθμοί – τοπικοί και εθνικοί	2 ραδιοφωνικά spots στα ελληνικά και στα αγγλικά. Διαθέσιμα στο web-portal.	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Έναρξη δράσης εντός 2011	Ελλάδα	% του κοινού των τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών.	Τοπικοί εθνικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση
1.4.5	Μόνιμα – προσωρινά σημεία προώθησης - Αεροδρόμια - Λιμάνια - Σιδηροδρομικοί σταθμοί	Φυλλάδια και άλλο ενημερωτικό υλικό	2010, 2011, 2012	Ελλάδα – Χανιά – Ηράκλειο	Ταξιδιώτες – Επισκέπτες του Νομού Χανίων και της Κρήτης	Σχετικοί με τις μεταφορές	Καταναλωτές, Παραγωγοί	Βασική - προς υλοποίηση. Το καλοκαίρι 2010 μοιράστηκε ενημερωτικό υλικό στο διεθνές αεροδρόμιο των Χανίων.
1.4.6	Ξενοδοχεία – Ξενοδοχειακοί Οργανισμοί - ενημερωτικό υλικό δρώμενα events - εκδηλώσεις - ημερίδες	Φυλλάδια και άλλο ενημερωτικό υλικό	2011, 2012	Κρήτη, Ηλεία	Ταξιδιώτες, Επισκέπτες του Νομού Χανίων και της Κρήτης	Σχετικοί με τον ξενοδοχειακό τομέα.	Καταναλωτές	Συμπληρωματική, υπό διερεύνηση

Μέτρο 1.4: Ενέργειες δημοσιότητας

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
1.4.7	INFOIL web-portal. Διάχυση του web-portal του προγράμματος στο διεθνή χώρο. Κύριος σκοπός είναι η σύνδεση των ιστοσελίδων του portal με άλλα σχετικά portals, ιστοσελίδες και μηχανές αναζήτησης καλύπτοντας όσο το δυνατόν περισσότερες διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές. Επιπλέον το web-portal του προγράμματος θα προωθηθεί από άλλους σχετικούς εθνικούς και ευρωπαϊκούς ιστοχώρους. Προώθηση μέσω του portal της Ν.Α. Χανίων	Άρθρα, ενημερωτικό υλικό, κλπ.	2010, 2011, 2012	(Παγκόσμιος ιστός)		Υπεύθυνοι για άλλα portals	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

6.2 Άξονας 2: Εκπαίδευση παραγωγών – καλλιεργητών

Ο δεύτερος άξονας του πλάνου ενεργειών έχει σαν στόχο την εκπαίδευση παραγωγών και καλλιεργητών ελαιολάδου. Ο άξονας 2, περιλαμβάνει ένα και μοναδικό μέτρο, που είναι:

- **Μέτρο 2.1:** Εκπαίδευση.

Το μέτρο 2.1 απαρτίζεται από δύο (2) επιμέρους ενέργειες, που είναι τα εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους ελαιοπαραγωγούς σε Κρήτη και Ηλεία και η Πιλοτική εφαρμογή υιοθέτησης οικολογικών πρακτικών καλλιέργειας σε συνεργασία μία ομάδα ελαιοπαραγωγών στην περιοχή του Δήμου Μουσούρων, στα Χανιά. Οι ενέργειες αυτές παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα όπου δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 2.1: Εκπαίδευση							
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή	Εμπλεκόμενοι φορείς	Χαρακτηρισμός ενέργειας
2.1	Εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους ελαιοπαραγωγούς της Κρήτης και της Ηλείας	Βιβλίο με εκπαιδευτικό υλικό, ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό, Cd-roms με εκπαιδευτικό υλικό.	Δύο (2) φορές το χρόνο πριν την έναρξη της ελαιοκομικής περιόδου στην Κρήτη. Ένα (1) έως τρία (3) σεμινάρια στην Ηλεία κατά την ίδια περίοδο (Καλλιθέα, Νέα Φιγαλεία, Κουτσοχέρα)	Χανιά, Ηλεία	40 συμμετέχοντες / σεμινάριο	Σχετικοί με τον αγροτικό τομέα και ειδικότερα την ελαιοκαλλιέργεια και παραγωγή ελαιολάδου.	Βασική - προς υλοποίηση
2.2	Πιλοτική εφαρμογή στο Δήμο Μουσούρων	Φυλλάδιο για την πιλοτική εφαρμογή	Ολοκλήρωση πιλοτικής εφαρμογής: 29/02/2012.	Δήμος Μουσούρων (Χανιά)	Στόχος: 15 παραγωγοί που ξεκινούν να απασχολούνται με την οικολογική παραγωγή	Αναπτυξιακή Επιχείρηση Δήμου Μουσούρων (Χανιά)	Βασική - προς υλοποίηση

Πλάνο ενεργειών προώθησης οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου

6.3 Άξονας 3: Δράσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων

Ο τρίτος άξονας του πλάνου ενεργειών έχει σαν στόχο την υλοποίηση δράσεων προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων. Ο άξονας 3 περιλαμβάνει ένα και μοναδικό μέτρο, που είναι:

- **Μέτρο 3.1:** Εκδηλώσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων.

Το μέτρο 3.1 απαρτίζεται από δύο (2) επιμέρους ενέργειες, που είναι η οργάνωση και υλοποίηση, στα πλαίσια του προγράμματος, των παρακάτω εκδηλώσεων: «Ημέρα Ελαιολάδου» και «Βραβεία Ελαιολάδου». Οι ενέργειες αυτές παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα όπου δίνονται στοιχεία σχετικά με το υλικό προώθησης, τη χρονική περίοδο υλοποίησης, τον τόπο, την αναμενόμενη συμμετοχή, τους φορείς που εμπλέκονται, τους αποδέκτες – στόχους στους οποίους απευθύνονται οι ενέργειες σε σχέση με αυτούς του προγράμματος και τέλος το χαρακτηρισμό της ενέργειας ως προς το αν είναι βασική που θα υλοποιηθεί σίγουρα ή αν είναι συμπληρωματική, η υλοποίηση της οποίας τελεί υπό διερεύνηση.

Μέτρο 3.1: Εκδηλώσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων								
A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
3.1	«Ημέρα Ελαιολάδου» (Η ημέρα αυτή θα δίνει τη δυνατότητα στους παραγωγούς που εφαρμόζουν την οικολογική παραγωγή να διαφημίσουν τα προϊόντα τους στους καταναλωτές, οι οποίοι με τη σειρά τους θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν για τα οικολογικά προϊόντα.	Ελαιόλαδο και άλλα βιολογικά προϊόντα	Μεταξύ 15 Ιουλίου – 15 Αυγούστου. Κάθε χρόνο (2 μέρες ελαιολάδου)	Χανιά στο Κέντρο Πληροφόρησης ή στην εκδήλωση του Αγροτικού Αυγούστου (εγκατάσταση περιπτερού)	Επισκέπτες (~ 250 καταναλωτές) Συμμετέχοντες παραγωγοί (~ 30 παραγωγοί) Προϊόντα προς έκθεση (~ 5 διαφορετικά προϊόντα)	Παραγωγοί, καταναλωτές, τουρίστες, εκπρόσωποι των τοπικών και εθνικών αρχών	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

Μέτρο 3.1: Εκδηλώσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων

A/A	Ενέργειες	Υλικό	Χρονική περίοδος	Τόπος	Αναμενόμενη συμμετοχή (αριθμός επισκεπτών, κλπ)	Εμπλεκόμενοι φορείς	Αποδέκτες – Στόχοι	Χαρακτηρισμός ενέργειας
3.2	Βραβεία ελαιολάδου	Δύο βραβεία ελαιολάδου: το 1 ^ο βραβείο θα αφορά στην καλύτερη διαδικασία αειφόρου παραγωγής και το 2 ^ο στο καλύτερο βιολογικό ελαιόλαδο. Θα υπάρχουν δύο είδη βραβείων: χρυσό και ασημένιο. Τα οφέλη για τους παραγωγούς θα είναι η προώθηση των προϊόντων τους και η δημοσιοποίηση των προσπαθειών τους	Κάθε δύο χρόνια και συγκεκριμένα στο τέλος της φάσης παραγωγής ελαιολάδου η οποία εκτιμάται μεταξύ Δεκέμβρη και Φεβρουάριο κάθε χρόνου.	Χανιά	Αριθμός υποψηφίων (στόχος: 20% των παραγωγών ανά κατηγορία βραβείου). Αριθμός συμμετεχόντων (στόχος τουλάχιστον 100 συμμετέχοντες)	Σχετικοί με τον αγροτικό τομέα και ειδικότερα την ελαιοκαλλιέργεια και παραγωγή ελαιολάδου.	Καταναλωτές, Παραγωγοί, Εκπρόσωποι Φορέων	Βασική - προς υλοποίηση

Από τη αναλυτική παρουσίαση των ενεργειών του πλάνου γίνεται αντιληπτό ότι ο πρώτος άξονας (Άξονας 1): Ενημέρωση αποδεκτών – στόχων προγράμματος

Ανταποκρίνεται κυρίως στη ικανοποίηση των στόχων :

- Κατάστρωση στρατηγικής για τις δράσεις σε επίπεδο ενημέρωσης και εκπαίδευσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην παραγωγή ελαιολάδου
- Ενημέρωση των καταναλωτών για τα οφέλη από την επιλογή οικολογικότερων προϊόντων και ειδικά του ελαιολάδου
- Προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία με αφορμή την προώθηση βιώσιμων τρόπων κατανάλωσης
- Κινητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να στηρίξουν δράσεις για την παραγωγή και κατανάλωση οικολογικού ελαιολάδου
- Κατάρτιση δεικτών μέσω των οποίων θα εξακριβωθεί το κατά πόσο εκπληρώθηκαν οι στόχοι και πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις που αναφέρονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

Ο δεύτερος άξονας (Άξονας 2): Εκπαίδευση παραγωγών – καλλιεργητών, ανταποκρίνεται κυρίως στη ικανοποίηση των στόχων:

- Εκπαίδευση των παραγωγών σε θέματα οικολογικής παραγωγής
- Προώθηση και υιοθέτηση οικολογικότερων πρακτικών παραγωγής
- Αύξηση παραγωγής οικολογικού ελαιολάδου στις περιοχές εφαρμογής του έργου
- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τους συμβατικούς τρόπους παραγωγής
- Κατάρτιση δεικτών μέσω των οποίων θα εξακριβωθεί το κατά πόσο εκπληρώθηκαν οι στόχοι και πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις που αναφέρονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

Ο τρίτος άξονας (Άξονας 3): Δράσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου και λοιπών οικολογικών προϊόντων ανταποκρίνεται κυρίως στη ικανοποίηση των στόχων:

- Αύξηση του μεριδίου της αγοράς των οικολογικών προϊόντων
- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τους συμβατικούς τρόπους παραγωγής
- Κατάρτιση δεικτών μέσω των οποίων θα εξακριβωθεί το κατά πόσο εκπληρώθηκαν οι στόχοι και πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις που αναφέρονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

7. Παρακολούθηση Πλάνου Ενεργειών

Η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του παρόντος πλάνου ενεργειών αποτελεί μία σημαντική διαδικασία για την επίτευξη των στόχων. Η τακτική παρακολούθηση και η επικαιροποίηση του πλάνου έχει σαν στόχο την βελτίωσή του και την προσαρμογή του στα εκάστοτε πραγματικά δεδομένα και στην λήψη διορθωτικών δράσεων όποτε αυτό κριθεί σκόπιμο από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Για καθέναν από τους παραπάνω άξονες και τα μέτρα που έχουν προβλεφθεί προτείνονται οι παρακάτω δείκτες παρακολούθησης των προβλεπόμενων δράσεων.

Άξονας	Δείκτης	Προτεινόμενες πηγές στοιχείων
1. Ενημέρωση αποδεκτών – στόχων του προγράμματος	Ποσοστό συμμετοχής του έργου στις προβλεπόμενες εκδηλώσεις εντός Ελλάδας	Στοιχεία καταγραφής των εταιρών
	Αριθμός καταναλωτών που ενημερώνονται από τις προβλεπόμενες εκδηλώσεις	Αριθμός συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις
	Αριθμός φυλλαδίων & ενημερωτικού υλικού (πχ αφίσες) που διανεμήθηκε	Αριθμός φυλλαδίων & ενημερωτικού υλικού που διανεμήθηκαν & Αριθμός συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις
	Αριθμός εκδηλώσεων που διοργανώνονται στο πλαίσιο του έργου από τους εταίρους	Στοιχεία καταγραφής των εταιρών
	Αριθμός συμμετοχής του έργου σε εκδηλώσεις (πχ συνέδρια) του εξωτερικού	Στοιχεία καταγραφής των εταιρών
	Αριθμός έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που αναπτύχθηκε (άρθρα, διαφημίσεις, εκπαιδευτικό υλικό)	Στοιχεία καταγραφής των εταιρών
	Αριθμός αποδεκτών έντυπου & ηλεκτρονικού υλικού	Στοιχεία κυκλοφορίας περιοδικών, στοιχεία διανομής υλικού, ηλεκτρονικές επισκέψεις ανά άρθρο
	Αριθμός συνεργασιών & αλληλεπιδράσεων με ομάδες - στόχους (με παραγωγούς, εκπαιδευτικούς, κτλ)	Λίστες καταχωρήσεων στις συνεργασίες με τους αποδέκτες
2. Εκπαίδευση παραγωγών – καλλιεργητών	Αριθμός σεμιναρίων που διοργανώθηκαν	Στοιχεία καταγραφής των εταιρών
	Αριθμός συμμετεχόντων στα σεμινάρια	Λίστες συμμετοχής

3. Δράσεις προώθησης οικολογικού ελαιολάδου & λοιπών οικολογικών προϊόντων	Αριθμός επισκεπτών και συμμετεχόντων	Λίστες συμμετοχής
	Αριθμός υποψηφίων	Λίστα υποψηφίων

Πέραν των ανωτέρω δεικτών, θα γίνει χρήση και των παρακάτω δεικτών εφαρμογής ώστε να αξιολογείται η επίπτωση των παραπάνω δράσεων στις ομάδες – στόχους. Περιοδικά (π.χ. 1 φορά/έτος), θα συλλέγονται τα στοιχεία που σχετίζονται με τους παρακάτω δείκτες εφαρμογής προκειμένου να αξιολογείται η πρόοδος του σχεδίου δράσης. Σε περίπτωση, που η πρόοδος δεν είναι επιθυμητή, μετά από σχετική πρωτοβουλία των εταιρών του έργου INFOIL η Συμβουλευτική Επιτροπή θα αναλάβει τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Δείκτης	Προτεινόμενη πηγή στοιχείων
Ποσοστό παραγωγών που στρέφονται προς οικολογική παραγωγή ελαιολάδου στην περιοχή της Κρήτης και της Ηλείας	Ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις
Ποσοστό οικολογικών παραγωγών που πιστοποιούν το προϊόν τους	Στοιχεία από τις εταιρείες πιστοποίησης (πχ ΔΗΩ)
Ποσοστό παραγωγής οικολογικού ελαιολάδου σε σχέση με τη συνολική παραγωγή στην Κρήτη & την Ηλεία	Στοιχεία παραγωγών, ΕΣΥΕ
Αριθμός εκτάσεων που εφαρμόζονται κάποιες από τις οδηγίες οικολογικής παραγωγής σε σχέση με τις συμβατικές σε Κρήτη & Ηλεία	Στοιχεία παραγωγών
Ποσοστό αύξησης πωλήσεων βιολογικών προϊόντων στην Κρήτη και την Ηλεία	Στοιχεία πωλήσεων, εμπορικοί σύλλογοι